

Адыгэ Республикаэм и Правительствэ игъэээт

АР-м и Парламент

Яхэнэрэ зэй угъэкүэгүм иофшэн ыухыигъ

Яхэнэрэ зэйгүйгээгүмкэлүүсийн
мөр аухырагь. Ильэситф иоф-
шлагъэм фэгтэхьыгээ видеороликкээ
ар кызызгүйгээ. Нэүжүүм
лъеныхь зэфэшхъяафхэм
афгээхьыгээ хэбзэгтэуцгүйгээ
хэм япроектхэм атегүйгээгүйгээ
аштагъах.

АР-м и Лышъхээ клашакло фэхүүгьеэ цыифхэм яфитыныгъэхэр къеуххумэгъэнхэмкээ АР-м и Уполномоченнэ фэгъэхьыгьеэ законым зэхъокыныгъэхэр фашыгъэх. Аш истатус фитынгъээз къыритыхэрээр уахтэм диштээ гъэклэжьыгъэнхэм, тофуу ышлэрэм нахьыбэу шүаагъэ къытынным ахэр афы-

АР-м ихэбээгъеуцугъэй къералыгьо тынхэм афэгъэхыгъээм зэхъокыныгъэхэр фэшыгъэнхэми депутатхэм дырагъештагь. Республикаам иапшьэрэ тынэу «Адыгейим и Щитхъузех» зыфиорэр зыфагъешъоштхэр ааш къегъэнафе. Джащ фэдэу 2022-рэ ильзесым ишылэ мазэ и 1-м къышуяблагъэу ар къызфагъэшъуашхэрэм зэтыгъо ахъщэ тынэу сомэ мин 300 къаратынэу къышыдэлъытагь.

Цыфхэр социальныу къеуху-
мэгъэнэм, хэушхъяфкыгъэ-
кухэм, щыэнныгъэм чыпэ къин
ригъэуцуагъэхэм къералыгъо
лэпныгъу ятыгъенним япхыгъэ-
лофхэм депутататхэр мызэу, мы-

АР-м и Къэралыгъо Совет – Хасэм я LXIV-рэ зэхэсигьо тыгъусэ илагъ. Аш хэлэжьагъэх АР-м и Лышъхъэу Къумпыл Мурат, министрэхэм я Кабинет хэтхэр, федеральнэ ыкли республикэ ведомствэхэм, куулыкуухэм япащэхэр, нэмүкхэр. Зэхэсигьор зэрищагъ Парламентым и Тхъаматэу Владимир Нарожнэм.

зэфынтыгыкIэхэм, къэлэгъэпсы-
ним, чыпIэ зыгъэорышэжы-
пIэхэм, къоджэ псэупIэ койхэм
ялофшэн, муниципальнэ къулы-
къум, псэушъхъэхэм узэрадэ-
зеклощтым афэгъэхыгъэ хэб-
зэгъэуцугъэхэм зэхъокыныгъэ-
хэр афэшыгъэнхэм афэгъэхы-
гъэ законопроектхэм, законхэм
атегушыгъэхи аштахъэх.

А зэпстэумэ ауж АР-м и Кэ-
ралыгъо Совет — Хасэм илз-
ситфым юфэу ышлагъэр кэлэй
къзыэфихысыжьыгъ аш и Тхы-
матэу Владимир Нарожнэм.

— Яхэнэрэ зэлүгъэкігэйум
ильэситфэу юф зэришлагъэр
хэбзэйхүхъян юфшэннымкээ
зэрэбагнъэм имызакъо, фе-
деральнэ ыккі шъольыр мэ-
хъянэ зиэ хъугъэ-шлэгъабэ

къыхэфагъ. Гушынэм пae, УФ-м и Президент ихэдзынхэр, АР-м и Лышьхээгээнэфэн, Хэгъэтуу зэошхом Теклоныгъэр къызщыдахыгъэр ильэс 75-рээ зэрэхүүгъэр, УФ-м и Конституциин гъэтэрэзжынэу фашынгъэхэм алае щынэгээ мэкъэтинхэр, пенсиехэмкээ системэм зэхъокыныгъэшхоу фэхүүгъэхэр, къэралыгъо ыкин шъольыр программэу, лъэпкэ проектэу субъектхэм ашырахыжьагъэхэр, щынэгъэр тлоу къэзыгыгъэу, цыфхэм япсайныгъи, экономикэми зэрарышхо къафэзыхыгъэ коронавирусыкээр... Мыхэм зэкэми Парламентым тишъольыр цыифэу исхэм, республикэм

ипашэ, гъэцкіэклюкыкы муниципальнэхэбзэ органхэм ягъусэу илахь лъекіэу иэмкіэ ахильхагь, — къыгуагь Парламентым ипащэ.

А уахтэм республикэм хэхъоныгээр ышыгъэхэм къатегу щыгээзэ, бюджетыр фэдитлуклэ нахьыбэ зэрхүүгээр, къера лыгьо грант зэфэ шхъяфыбэ къызэрэлкгэхъагьэр къылиагь. Хэбзэгъэуцу гээз 1оf зыдашлагъэхэм клэкгэу къатегу щыгагь, законихъу хэхэм я Советэу Парламентым щызэхэшагьэм, Ныбжынкэ парламентым ялофшэн, ЮРПА-м, федеральнэ хэбзэ

Федеральны хөгжлийн
ихүүхээ органхэм зэрэдэлжэй-
гэхэм ягууль кышылыг, «Пра-
вительственнэ сыхатхэм» ло-
фыгылоу къашаалтыгэхэм къа-
шычилгээ.

— Владимир Нарожнэм испальэ икілеухым АР-м и Лышхъэз, министрэхэм я Кабинет, федеральнэ ыкли республикэ кулыкъухэм, депутатхэм закыфигье-заг. Зэпхыныгэ зэдьрялэу, зэгурьлохэу зэрэздэлэжьагэхэм шоғэ ин кызыритьгээм кыыкыгийтхыхызэ, пстэумэ зэ-рафэрэзэр кыыгуяг. Къэклошт яблэнэрэ зэ угъягэйгүм идепутат хъунэу зикандидатурэ къэ-зыгъяльгэйштхэм хэдзынхэмкэ кампанием ягхэльхэр къащы-
—

дэхъунхэу къафэлъэуагь.
(Иклюх я 2-рэ нэклуб, ит).

Яхэнэрэ зэдүгээк юм и Нофшиэн ыуухыгь

Ахэм яхэнэрэ зэдүгээк юм Парламентын идепутатхэм яофшээгээ ин хэль.

— Республика юнитыр зэтэгээцогъэнэм тыпильгээ, социальна юфхэри тщигүпшагъэхэп. Псауныгъэм икъеухумэн, гъэсэнгъэм, культурэм, спортым хэхоньгъэхэр ягъэштигъэнхэр, цыфхэм іэпилгэу ятыгъэнир ары анах шихыаэу ар зытгэдүйтэхвяа. Аш фэдээ ekololaklэр лъэпкэ гухэлхэр гэцэкигъэнхэм, цыфхэм ящылакэ нахышу шыгъэнэм афэорыша, — Кынлуагь Кымптыл Мурат.

Республикэм ихэбээ гъэцкэл ыкчи законихуухээ орган-

Сурэхэр А. Гусевым түрихгээх.

(Икъеух.)

Джащ фэдэу яхэнэрэ зэдүгээк юм идепутатхэм закынфигъэзэй АР-м и Лышхээ и Кыралыгьо уччэжьэгьо, Мыецкыопэ кыралыгьо технологическэ университетым ипрезидентэу Тхакууцинэ Асплан. Республикаем ипээшээ юннатэ зыщыутигье уахьтэу мы зэдүгээк юм кыхиутигьэ шигээ ин кытэу зэрээдэлэжьэхэм, кынцаакло зыфхэутигьэхэм яхэнэрэ зэдүгээк юм кыхиутигьэхэм аш кыкыгъэтхыгь, гүшүэ фабжемкэ кыафээжьэуяа.

Постумэ аук АР-м и Лышхээ Кымптыл Мурат гүшүээр ыштагь. Ильеситфим кыкылоц яхэнэрэ зэдүгээк юм идепутатхэм шигээхэо хэлтэу яофшээн зэрээхашагъэм фэш нэгэйрэ пэпчээ зэрэфэрэзэм республикэм ипашэ кыкыгъэтхыгь. А уахтэм щигээнгээхэм

ильенкээ постум кызыэлтызы-
убытыре лъэпкэ проектхэр,
АР-м социальнэ-экономическэ
хэхоньгъэхэр ягъэштигъэнхэм
УФ-м и Кыралыгьо Думэ идеп-
фитеэпсыхьэгьэ Унээ про-
граммэр ехьижьбаагьэ хуугьэх.

хэм зэгурьоныгьэ азыфагу
ильэу зэрээдэлэжьагъэхэм
механэ зериэм, сенаторхэмрэ
УФ-м и Кыралыгьо Думэ идеп-
путатхэмрэ іэпилгүшхо кы-
зерафхэутигьэхэм Лышхээм

кыкыгъэтхыгь. Хэушхъафы-
кыгьэу Ныбжыкэ парламентэу
Кыралыгьо Советын — Хасэм
шызэхашагъэм игуугу кыышыгь.
Зэпахыре узэу дунаир зэлты-
зыкүгьэм ильхян шүүшээ іэ-
пилгэгьо депутат постумэ кыа-
тыгьэм пайи ирээнгээ кы-
риотыкыгь.

— Тапэкли Адыгейим шүүгээ
кыфхээхээшт гъэхээгээхээр
шүүшьинхэу, кыкылэлты-
клоэр зэдүгээк юм хэхэнэн
зикандидатурэ кызээгээлэ-
гьоштхэм ягхэлхэр кыадэх-
хунхэу сышууфэлэло, тхья-
шүүгээлэсэу, шоу щылэ
постум кыржудэхүнэу шүү-
фэтэло, — кыафэлэуяа рес-
публикаем ипашэ.

Нэужым Адыгейим и Парла-
мент идепутатэу, аш и Аппарат
иофышээ туын лъаплэхэмкэ
ыкчи рэзэнгээ тхылхэмкэ
кыхагъэтхыгьэхэм ахэр ари-
тыгыгьэх.

АР-м и Лышхээ иуашьоке
республикэм итын анах лъаплэу
«Адыгейим и Щитхүзехь» зы-
фиорэр кыфагъэшьошагь
Кыралыгьо Советын — Хасэм
и Тхаматэ игуадзэ Шъэо Аскэр.

АР-м и Лышхээ ирээнгээ тхылхэмкэ
кыхагъэтхыгьэхэдепутатэу Юрий Горюховыр, Александэр Лобода, Шъэоцыкы Сыхыатый, Елена Любченкэр, Шэуджэн Тембот, Карен Мнацаканьян, Алла Чернышовар, АР-м и Парламент и Аппарат ипашэ Зеушэ Айдэмыркъан, иофышээхэу Тамара Сидельниковар, Хакимыз Аидэр.

Мы зэхэсигомкэ АР-м и
Кыралыгьо Совет — Хасэм
и яхэнэрэ зэдүгээк юм иофышэн
зэфишыгьэх. Кыкылэлтыкло
яблэнэрэм идепутатхэм ях-
дэзинхэр ынгыл мазэм щигэ-
щтих.

ХҮҮТ Нэфсэт.

Адыгэ Республикэм и Лышхээ и Указ

Медалэу «Адыгейим и
Щитхүзехь» зыфиорэр
А. Х. Шъаом
фэгъешшошгээнэм
ехылгээ

Адыгэ Республикаем ыпашхээ
гъэхэгьэ ин дэдэхэр зэрэштирихэм
паа медалэу «Адыгейим и
Щитхүзехь» зыфиорэр Шъаом Аскэр Хак-
джумар ыкъом — Адыгэ Республикаем
и Кыралыгьо Совет — Хасэм и
Тхаматэ игуадзэ — аграрнэ полит-
икемкэ, мыльку ыкчи чыгу зэфыщы-
тыкхэхэмкэ икомитет итхаматэ фэ-
гъешшошгээнэу.

Адыгэ Республикаем и Лышхээ
Кымптыл Мурат

к. Мыекуулэ, бэдээгүум и 27-рэ, 2021-рэ ильэс
N 93

Адыгэ Республикаем и Лышхээ иуашь

Рэзэнгээ тхыль ятыгъэним
фэгъешхыгь

Хэбзэгъэтхыгьэм игъэпилтэнкэ, цыфхэм яфитынгъэхэмрэ
яфдэхэмрэ якъеухумэнкэ гъэхэгьэу ялхэм, Адыгэ Республикаем
и хэбзэгъэтхыгьэм иаа рэзэнгээ тхыль ятыгъэнэу:

1) Горюхов Юрий Александэр ыкъом, Адыгэ Республикаем и Кыралыгьо Совет — Хасэм идепутат;

2) Лобода Александр Павел ыкъом, Адыгэ Республикаем и Кыралыгьо Совет — Хасэм хэбзэгъэтхыгьэмкэ, чыпилэ зыгээштээжынхэм иофыгхэмкэ икомитет итхамат;

3) Любченко Елена Юрий ыпхъум, Адыгэ Республикаем и Кыралыгьо Совет — Хасэм идепутат;

4) Мнацаканьян Карен Петрос ыкъом, Адыгэ Республикаем и Кыралыгьо Совет — Хасэм идепутат;

5) Чернышова Алла Николай ыпхъум, Адыгэ Республикаем и Кыралыгьо Совет — Хасэм идепутат;

6) Шъэоцыкы Сыхыатый Махьмудэ ыкъом, Адыгэ Республикаем и Кыралыгьо Совет — Хасэм идепутат;

7) Шэуджэн Тембот Мурат ыкъом, Адыгэ Республикаем и Кыралыгьо Совет — Хасэм гъэсэнгъэмкэ, наукамкэ, ныбжыкхэм яофхэмкэ, спортымкэ, СМИ-мкэ ыкчи об-

щественнэ организациехэм адэлжэгъэнимкэ икомитет итхамат;

8) Зеушэ Айдэмыркъан Джамбэч ыкъом, Адыгэ Республикаем и Кыралыгьо Совет — Хасэм и Аппарат ипашэ;

9) Сидельникова Тамарэ Дмитрий ыпхъум, Адыгэ Республикаем и Кыралыгьо Совет — Хасэм и Аппарат иофышэм яблэнэрэм зэхэшэн яофхэм афэгээзээгээ иотдел иконсультант шхьял;

10) Хакимыз Аидэ Заурбэч ыпхъум, Адыгэ Республикаем и Кыралыгьо Совет — Хасэм и Аппарат ипашэ игуадз, Адыгэ Республикаем и Кыралыгьо Совет — Хасэм и Аппарат ифинанс-хызымэт гъэорышланэ ипашэ.

Адыгэ Республикаем и Лышхээ
Кымптыл Мурат

к. Мыекуулэ, бэдээгүум и 27-рэ, 2021-рэ и лъэс
N 179

Гуманитар уштынхэмкэ Адыгэ республикэ институтэу Кыралыгьо Совет — Тэмбот ыцэкэ щитым иофышэм гухээ ашыхьоу фэтхуусыхэх яофшэгьоу Ацумыжь Казбек ышэу Щамил идунай зэрихжээгъэм фэши.

Медицинэ ІэпыІэгъур нахьыштоу зэхэшгъэныр

Урысыем икулыкъухэу псауныгъэм икъеухъумэн фэгъезагъэхэм пэублэ медицинэ Іэпіэгъумкэ шэпхъаклэхэр ящыклагъэх, ахэм лъапсэу афэхъун фаер сымаджэхэм ашьэрэ мэхъанэ ятыгъэнэр ары.

уныгъэм икъеухъумкэ юфыгъо шъхьаїхэм зэу ашыцым – анахъэу къуаджэхэм специалистхэр зэрашффимикихъэрэм тегущыагъэх. Партие «Единэ Россисием» инароднэ программэ исайт къихъэрэ предложениехэмкэ анахъзигъо юфыгъуишмэ мыр аххэхэ. Къэралыгъо Думэм идепутатэу Александр Якубовскэм зэрилтытэрэмкэ, программэ «Зем-

Аш пае кадрэхэм яухъазырыныгъэ зыкъегъээтигъэн, зэлпымыоу ахэм гэсэнгъэ ягъэгъотыгъэн, шлоу зимиыэ медицинэ страхованием мыльку кызыэрфатлупщырэ шыклем зэхъокыныгъэхэр фэшигъэнхэ фае. Коммунаркэм исымэджэх иврач шъхьаїэу Денис Проценкэм партие «Единэ Россисием» истратегическэ сессие аш фэгъэхыгъэу кышиуагъ. Шъолъырхэм арыс медицинэ юфышэхэм партием инароднэ программэ хагъахъэ ашлонгъо предложениехэм мыш щатегушигъэх. Федеральнэ шэпхъаклэхэм диштэу ашьэрэ мэхъанэ зэрэтийн фаер цыфыр ары.

«Амбулаторнэ картэр, консилиумхэр арэл ашэрагъэшын фаехэр, зэкэми анахъ шъхьаїэр сымаджэр ары. Аш фэдэ ша-пхъэхэм афэгъэхыгъэ къэбархэр медицинэ учреждение пстэуми алеклагъэхъанхэ фае»,

— кышиуагъ Денис Проценкэм.

Аш зэрэхигъеунэфыкыгъэмкэ, шэпхъаклэхэм ятехъанджырэ информационнэ технологиехэр тыдэки щыгъэфедгэхэнхэм диштэн фае.

Сессиим хэлэжьагъэхэр пса-

кий доктор» зыфиорэр медицинэ юфышэхэр къуаджэхэм ашылэжжэхэм фытегъэпсыхагъ. Аш иго ылъэгъугъ партие «Единэ Россисием» инароднэ программэ хэгъэхэгъэнену специалист ныбжыкіхэм юф

зыщашгэшт псэуплэм емыльтыгъэу ахьщэу аратырэм адыхэгъэхъогъэнэу.

«Зеджахэхэ нэуж ыпэкэ къуаджэу зыдэсгыгъэхэм къэзыгъээжы зышлоигъо специалистхэм аш фэдэ ахьщэ къараптырэп. Зэрэхурэмкэ, специалист ныбжыкіхэр къуаджэм екыши, медицинэ университетын щеджэ, диплом къыраты, ау икъоджэ гүпсэ аш кыгъэзжын ылъэкырэп. Юф щишэнэу аш нэмыкі чынпэ кыыхихын фаеу мэхъ», — кышиуагъ Александр Якубовскэм.

Фельдшер-мамыкү іэзаплэхэм юф ашызышгээрэ специалист ныбжыкіхэм зыщыпсэушт унэ ягъэгъотыгъэнэм епхыгъ юфыгъори зышлохыгъэн фае. Александр Якубовскэм зэрилтырэмкэ, фельдшер-мамыкү іэзаплэхэм язэхэшэнкэ шапхъэхэм зэхъокыныгъэ горэхэр афэшыгъэнхэ, аш фэдэ іэза-

пхэхэм медицинэ юфышгээр зыщыпсэун ылъэкышт унэ хэтэн фае.

Медицинэ юфышгэхэр зэрашффимикихъэрэ дэгъэзыжыгъэхэмийн пае медицинэ сэнэхьят гээнэфагъэхэмкэ бүджет чынпэхэр нахьыбэ шыгъэн фаеу Урысые Федерацием псауныгъэр къеухъумэгъэнэмкэ и Министерствэ и Волгоградскэ къэралыгъо медицинэ университет иректорэу Владимир Шкариным елььтэ. Мыш дэжым гүшгээр зыфэгъэхыгъэрэ эпидемиологхэр, реаниматологхэр, инфекционистхэр ары.

«Алэрэ курсым кыщегъэжъагъэу студентхэр медицинэ учреждениехэм яхыгъэнхэ фае. Я З-рэ курсым зихъэхэм студентахэр медсестрам кытэфэрэ пшъэрэлхэр дэгью агъэцаклэх, я б-рэ курсыр къээзүхыгъэхэм врач һэнатлэм үтхэу юф ашлэн альэкышт», — кышиуагъ аш.

Шъэуапціэкъо Аминэт: «Цыфхэм тафэсакъын, тэри зыкъэтыухъумэжъын фае»

Къокыплэм щыпсэурэ лъэпкъхэм яискусствэ и Къэралыгъо музей икъутамэу Мыекъуапэ дэтым ипащэу Шъэуапціэкъо Аминэт ковидым пэуцужырэ вакцинэр мы мафэхэм аригъэшыгъ.

— Аш ыпэкэ сисымэджагъэу къасшлэрэп, ау анализэр зысашым, антителахэр бэклэу сиэхэу кычээгъигъ. Арэу щитми, ахэр тэкли нахь маклэ зэхъухэм, прививкэ язгъэшыгъ.

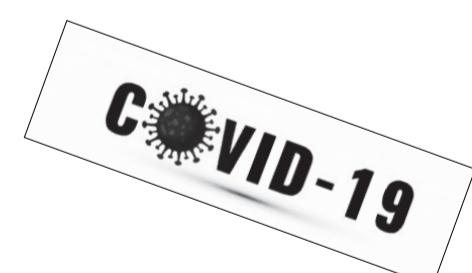
Сэ сизакъол, юфшлаплэм үтхэми ашы, шыпкъэ, зэкэми зэдашынэу хүрэп, юфшэнэр кызызетеуцо хууцтэпш.

Джырэблагъэ зэкэтилофышгэхэм анализэр атыгъэхэу, куп-купэу прививкэ ятэгъэшы. Вакцинэр

зыхябгэльхан зэрэфаер зэкэми къагурэо, сида пломэ мы узым ылкъ къиклэу чэнэгъэшхо колективым ышыгъ.

Музей цыф къуал, къэгъэлэгъонхэр зэхэтэшэх, ахэм къякъуалхэрэм талоклэ, арыш, тэри зытыухъумэжъын, цыфхэм тафэсакъын фае, — elo музейм ипащэ.

СИХЬУ Гошнагъу.

ТишIу тэгъэлъапIэ

Дүнэе гъогуитгум

Адыгэ Республикаэм, Къэбэртэе-Бэлькъарым, Къэрэшэе-Щэрджэсым янарод-нэ тхакІоу МэшбэшІэ Исхъакъ ыныбжь бэмышиІэу ильэс 91-рэ хъугъэ. Ар СССР-м, Урысые Федерацием, Адыгэ Республикаэм я Къэралыгъо шIухъафтынхэм, Михаил Шолоховыимрэ Николай Островскэмрэ ацІекІэ щыт шIухъафтынхэм, ДАХ-м ишIухъафтын ялауреат, Урысыем ЙофишІэнымкІэ и Пыхъужь. Тхылъи 100-м къехъу зикъэлэмынэ къыпыкІыгъэ тхэкІо цІэрыІом лъепкъ литературэм иIахьышхо хишIыхъагъ, итхыгъэхэм ащыщхэр ІекІыб къэралыгъуабзэкІэ зэрадзэкІыгъэх. МэшбэшІэ Исхъакъ иусэхэм атхыгъэу орэдывбэ къаІо. Адыгэ Республикаэм итхакІохэм я Союз итхъаматэ имэфэкІ ехъулІэу зыIудгъэкІагъ, ац зэдэгүүщиІэгъоу дытиIагъэм щыщ пычыгъо тигъэзетеджэхэм апастьхъэ къитльхъэ тишIоигъу.

— Исхъакъ, укъызыщыхъугъэ
Шъхъэшѣфыжъ уигъашIЭ сыйд
фэдэ мэхъана щыриIэр?

— Нэбгырэ пэпчь ылтытэу, ыгъель-
плэу, лъагэу ылэтэу хэку ил. Аш имы-
закъоу, къызыщыхъугэ чыпли ил. Уфа-
емэ, атэжь лъапсеклэ е атэ-анэм яджэ-
гужкъэ аш едж. Арыштын зымы фимы-
гъадэу цыфым псэклэ ыгъашорэри,
нахышу ыльэгъурэри. Аш фэдэ чыпли
гъэшонэу, зыпэсшыре щымылэу сэ сиэр
сыкъызыщыхъугэ сикъоджэжъэу Шъхъэ-
щэфырж ары. Тыгъэр мыш наху лъешэу
къышепсэу къысщэхъу, дунаим ыгузэгүи
мыш щылэу сэлтытэ.

Шъхъэштэфыжъ тарихъышо зиѣ, зынагу бѣ кѣкынгъе къудажѣхам зэу ащищ. Гъэшіэгъоныр ар зытес чыгур адигэ хэкуицым язи зэрэхэмыхъэр, зэрэпэудзыгъэр ары. Ихъурэягъекѣ хымэльзэпкъхэр кытэгъэтысэкыгъэхэу Ермэлхъаблэ дэжь къоджищ тыщызэхэс — сикъоджэ гупсэу Шъхъэштэфыжъ, гъунэгъу бэслыныые къоджэхъэу Бэчмызаэрэтиækly тпэудзыгъэу Пшызэ йушъо lyc Кургъокъуаэрэ. Къоджищми адигабзэр непи дахэу ашызерахъэ, яшыїэкї-псэукї адигэ хабзэм дештэ. Хъярми, нэшхъэйгъоми къоджищыр зэллэйэсы, зэхэхъях, зэрэйгъых, зэкъотых. Адыгэ дунаим тыринэбзый, тырилахь.

Къебгъажэмэ пфемыуухынэу Шъхъэ-
щэфырж къоджэжъым зым нахьи адрэр
нахь гукъинэжъеу гъашэгъоньбэ щыс-
льэгъуль, щызэхэсхыгъ. Шъэфэу аlyатэ-
зэ, гъыбзэеклэ зэпагъэжъуухырэ тхы-
дэжъхэм яджэрпэджэж къыслыгъэсни-
щтыгъ, къысчепшагъэ хъущтыгъэ, гъогу
сүтечюнац къысаджаштыгъ.

Сыныбжү уеппльымэ, маклэп зыллкээ къэзгэшлагъэр. А гъашлем сыйзызеклону Тхъэм гъогуиту къысфигъешшошаг. Зыр Шъхъэшфыж къышежье. Илтэс 16 ныэлт сыйныбжыгъэр ащ сыйзытехъэм, сирашибжы дунаим сыйтиришаг, чыпил эзэфшъхафхэм санигъэсиг, бэ сиғзэльгүгүр, синэгу кийзэккыгъери нахыбажь. Ятлонэрэ гъогур — дунаим сыйзехъижырэ мафэм Шъхъэшфыж сезынгэлэжкынштыр ары. Ащ сыйчагээтыльтыжын фае. Сэ бэрэ алоу зэхэсхыг цыиф цэрийхэм якъашхъэ хэмвиклоклэнэм пае нахь чыпилэ тэрэз атефуу. Шъыпкъэмкэ, къэзлэжкыгъэр ары силахьыр. Ащ фэдэ лъэлэнгыгъэм сэ сыйфеныкъоп. Сиғзогу къызыщежлагъэм, лъапцэу къызыщысчыхъягъэ къуаджэм еклолгэжкын ыклизишиухын фай.

Шъхъэштэфыжк икъэбар кыыхъэ. Ау кыыхъэм икъэкир арышъ, къоджэжъир сикъежъап!, сидунэе къопс, сигупс, си-льяп!.

— Исхъакъ, зигугъу къэпши Йыгъэ гъогуит! Ум азыфагу литерату-
рэ дунаашхо щыбъгъэпсыгъ...

— Тхэнүр зезгэжъягъэр нафэу къыс-
фэлоштэп. Ау аш сыйтэзигъэгушуагъэр
гикъуадже щышэу, тхэнимрэ еджэнимрэ
ту афэсэзгэшшыгъеу, сиалэрэ кілээгъа-
дажу Пщыунэл Юсыф. А лы хъалэмэ-
тгым игугу бэрэ шүклэ сэшши. Ящэнэрэ
классым тисэу адигабзэклэ тывэрэггу-
шысэрэр, къыдгурьорэр къызэрэтотэ-
шшущт шыкіэр зеригъешлэнным пае гу-
шыгъеху «непэ оцх къещхы», «непэ
тыгъэпс» зыфилохэрэм афэдхэм афэ-
тэххыгъеу усэ кілэл ттхынным е зэгъэ-
кльгъэу гущыг заулэ ахэм къапыдгъэу-
ционым аш тытыригъэгушуухъэштиг. Сэри
выгорэхэр «сыуцлэрэпхъеу» зысыубла-
хъэр джашыгъур арыштын. Хильэгъуагъэр
Тхъэм ышлэн, ау Юсыф сигүщыг зэпхы-
кілэхэр ыгу рихыгъэх. Джаш къыщегъэ-
жъягъеу аш ынаэрен эрэвтэй къистетиг,
тхэнным сыйтиригъэгушхоу, гущыгъэхэм
къарыкырэм гу льсигъатэу, иушшайхэм
сакледэлуклэу тыкызыдэгъогурукыуагь.
Еджэн ыофир сигупшысэхэм къахэзиль-
жъягъэр Юсыф ары. Еджэнр лъызгъэ-
жлотэнэу сыйтэзигъэгушуагъэри сиклээ-
гэгъадж ары. Сиакъыл фактоу тхэним
сызыпхэхьами Юсыф сигупшысэхэр ес-
къылылэштигъэх, ежьми иеплыкіэ ахэм
къарыуаллэштигъ. Ар бэрэ сыйгү шүклэ
къакъыжы, сышыгъулшэрэл.

Мыекъуапэ нэүасэ кыышысфэхъугээ тхаклохэмээр усаклохэмээр адыгэ литературам идунаи сыхащагь, тхэнымкэ шьэфхэм, гущылэ зэпхыкцэхэм сафагъэчэлосагь, дунаир зерисльэгъукырэм вырагъяужыгь. Адыгэ усаклохэм ащишэу, Советскэ Союзым и Лыхъужъэу Андырхье Хъусенэ зэхицгэгъэ, ылжкэ ащыцэ зыфаусыжыгьэ литературнэ кружокым сыхэхьагь. Ащ сыхээзыщагъэр

адыгабзэмрэ литерату-
рэмрекі тиклээгъаджук
ХьатІэнэ Айщэт ары. Ари-
бзыльфыгъе губзыгъеу-
щытыгъ, жэбзэ дахи ly-
ллыгъ. Зитхыгъэхэр пчээ-
гум къизыльхъэрэ ныбы-
жыкІехэм щыкIагъеу
афильгъухэрэми, ягъээ-
хъагъэхэм ар нэиутэу-
къатегущыIэштыгъ. Лите-
ратурнэ кружокым хэт-
хэм апашхъэ сэри усэ-
заулэ къисльхъэгъагъ

Ахэм зэү ашцыыгын сиалэрэ усэү «Лыж бригадэкіе» сыйзеджагъяр. Кружокын хэтхэм ар агу рихыыгагь, кыыдэбгъек мэ хүнэу альтытэгагь. Мыр сыгу кызыкынэжыгагь щыбзэ нэдым чыагъеки, «хээзышыкылхэрэм зауягъэкіе» clo- сшыхъэ лягэу слэгъужу сыхыгъягъеш ары. А усэр 1949-рэ ильэсым «Социалистическая Адыгейм» кызыыщыхаутын гъэзетиш-плы кыэсщэфыгь сиахылыхэм рэ синьбджэгъухэмрэ афээгощынэу, за фээгъешэгъожынэу. Ахэр сыгъэу бэз дээрим сытхьэ, кыэсщэфыгь яр зыкыц цылтыгъэ гъэзет klapэм зызфээгъешэгъожыре сиусэ тетэу сэльэгту. «Уклаз мэ удел aloba», ар сыгу хэкыыгагь.

Охытэ Абдулахъэ зээгъэрэдүүгээ сиц хыгэв дэгьоу сыйдэлжээжынэу, Ѣыклас гъэхэр дээгъэзыжынэу амал зызньтой тъэр аш ыуж. «Цыф лъэшхэр» зыфиор сипщинальэ къызыдэхъэгъэ сиапэр тхыль цыкly 1953-рэ ильэсэм къыдээ гъэкыгъ. Ашкэ зишүягъэ къысэкыгъэ адыгэ тхэкло цэрылоу Еутых Аскэр Тхыгъэм зеджэм, тхыль тедзаплэм сиц, аш ипащштыгъэ Шэуджэн Махмуу мыйрэущтэу риуагь: «Жыу үхьягъо къыс зытырэ мы тхыгъэр шлокл имылэу къы хэутыгъэн фае». Зы тхъамафэм къыклоу хъазыр хъуи, тхыльир къыдэкыгъагь. Аш лъэшэу сигъэгушүягъэти, дунайни тlopklegу сферхууцтыгъэп. Джаш къышен гъэжьагьэу ситхыгъэхэр къыдэсэгъэкыл Джащыгъур ары адыгэ тхаклохэм ядуна сизыхэхъягъэри, сихъопсанлэхэр нэфапл зыхуугъэхэри.

Сэргээ литературунэ институттуу дунайын тетвэр а сыйзыщеджэгээ закъор ары. Ай ѿшыгъээкіогъэ илъэсхэр сэпсэүүфэ сыйгээ илъыштых. Усэкло-тхэкло цээрлихээ ятхыгъэхэм сяджэныр ыпэки сиклэсагч. Ау ахэм іашуугъэу ахэлтыр, узыктагъээ хьопсырээр зызэхэсшіепагъяэр мыш дээжьыр ары. Зэлэптихыхээз зитхыгъэхээ тяджэрэ усэкло-тхаклохэр къыбдэгущын іэхэ, ягупшигэхэр къыуахыблэ зыхыкээ уиеплэлкын уизэхшылкын нэмэгдэл мэхье. Тезигъэджэгээ, уштыяклоу тилэгъэ Леснид Леоновыр, Константин Паустовский.

Всеволод Ивановыр, Владимир Лидиныр, Константин Симоновыр, Александр Твардовскэр, Корней Чуковскэр, нэмыйкхэр сыгу шүкіе къэкъыхых. Сэ сфэгъэхъын гэе тхыгъэхэу дунаим къытхэгъэгэ пстэуми мы цлэхэр къащыхэшых. «Ахэр плъэгъульхэмэ, уафэзагъэмэ, урагъеджагъэмэ адэ гъэшлэгъона?» зыгорэхэм алонки хүун. Тиньбжыкхээм алай мыр нахьын бэу къызыкlaclorэр. Зы курсым тышызэдеджагъеми, зы лъэхъанэ тышызэрихъынлагъеми Роберт Рождественскэм, Егор Исаевым, Евгений Евтушенкэм, Паруйр Севак, Юрий Казаковым, Абуджамил Нурпесовым, Белла Ахмадулином, Нафи Джусойты, нэмийкхэми литературнэ институтыр кыщ тфэхъугь. Кыйтфэзэгъе цыифхэр зэрэбэлахыгъэхэр, лъэхъаныр я 60-рэ ильсэхэм зэрафаклощтигъэр арми сшэрэп, лъэпкыбыэмэ ялитературэ зыщыкырыуугъэр джащыгъур ары. Сэ сшынхэкэе аш сыкъыхиубытанчу зэрэг

«Сырыкөнөү Тхъэм гъогуитуу къыс-
фыхихыгъ» къызыюсэләм, а гъогуитум
азыфагу литературә дунаишко зэрэццэз-
гъэпсыгъэр къыхэбгээшыгъ. Джырэ нэс
псыпэ цыыклоу ечъехми, а пстээр зы-
псыеъчэхэу зэхэлльэднэмийн зикүучэл хэ-
зыльтхъягъэхэр литературә дунаим щы-
цэрийл дэдэхэу, Михалков зэшьхэгъу-
сэхэу Сергейрэ Натальверэ. Адыгэхэр
зыфэдэр мыхэм дэгъюо ашлэштигъ,
лъытэнгъэшхо афашиштыгъ. Институтыр
къызысуюхыгъ илтээсир ары ахэм нэ-
лиуасэ сазыфэхъугъэр. Пащэр къысаджи,
Сергей Михалковым ителефон къыси-
тигъ, сидэгүүшлээн фаеу, аш тоф горэ
къыздырилэү къысилуагъ. Телефоныр
къээыштэгъ усаклом, ыпэклэ сишлэшты-
гъэм фэдэу, гушхоу къыздэгүүшлэу ри-
гъэжьагъ, иунэ сиргээблэгъагъ, бэ
тессымыгъашаа аш сыйкөнөү къысилуагъ

Сызырхъэгээ унагэр дахуу къыспэ-
тъкоыгыг. Бысымгуацэм псынкэй ыанэр
къызэттиригъэуци, «еджакирэ зэолрэ
зэфэдэх» алоээ, дэгьоу сахьэлгэй. Къы-
зыклемыупчыгъэх къагъэнагьэп — си-
зэрэджэрэм, стхыхэрэр зыфэгъэхыгъэм,

ТишIу тэгъэльапIэ

азығағу

тихэку ис тхаклохэм ятвorchествэ, күэлэцыкlu литератуурэм. Анахьэу гукынэжь сферхуугъэр адыгабзэклэ ситхыгъэхэм сиқызыэрерагъеджагъэр ары. («Хышхом ехвышыр адыгабзэр, узэрехъэ, укырехъакы, уегъэхъые, ау аш гум жыы дегъахъэ» ылощтыгъэ Наталья Кончаловскаям. Мэшбашлэм кырытигъэ гузэхашлэм ар кызыэрэпкырыкыгъэм щеч хаслхъэрэп — **Табышь М.**) Сызфырагъэблэгъэгъэ юфми ышыхъэ кырахыгъ: СССР-м итхэкло ныбжыкыкэхэм яя III-рэ Зэфэс сыхэлэжьэнэу ахэм сиқыагъельягъо ашлонигъуагъ. Нафз кызыэрэхъуугъэм-кэлэ, зэдзэклэкло цэрийлохэу Маргарита Алигеррэ Михаил Матусовскэмрэ зипэшэ усаклохэм язэlyukлэ сиусэхэм щатегу-щылагъэх, СССР-м итхаклохэм я Союз саштэмэ хүнэуи щальытагь.

Сибысымгуашә, Наталья Михалкова-Кончаловскаяр, тхаклохәм я Союз хагъэхъащхәм ятхылъхәм ахәпльэрэ күпым хәтыгъ. Ситхыгъәхәм піэльә кәкілә аряджагъ, ахәр пчәгушхом кыпхъәхә зәрәхъүштымкіә рецензие сғитхыгъагъ. Литературәм пшъэрылтышхо къызэрәп-фишырәр, уемызәштыжъеу ренәу узыдәләжъәкъын зәрәфаер, лъәпкъеу сыйкы-зыхәкъыгъәм ыпашхъи пшъәдәкъылъы-

шхо зэрээсчхырэр зэхэсшлэгьагь.
Джащ кыышгэжэжкагьау зэтхэ. Ерышигээ гори схэлтэгийгээштын, ау тхаклохэм якыщэу къэсчухыгъэм къисхильхэгъэм амалым фэдэ щылэп. Хэтрэ тхаклуи фэдэу гупсэфигьо къисэзымытырэ тофигьо заулэ щыл: съда дунаим съкъызыктихъуагьэр, съда съизфыщылэр, тыда съиздаклорэр? А гупшысэхэм яджэуапхэм джы къызнэсигъэми сальэхъу, съизгъатхэрэри джары. Сызэнхах клаэм нэмыхк упчлэхэр сыйфэзгээцуужыщицгээу къисчшошы, сиусэхэмкэ зыгорэхэми джэуап къястыхыгъау къысщэхъу. «Ау съда аашкэ сильэпкэ фэсшлэшүгъэр?» сэлошь джы съизэупчыжкы...»

Усэхэр зысымытхыхырэр ильэс ѩекл фэдиз хъугье. Загьо дэдэрэ сыгу резгээгэйтэйсэу сэусэми, сыйыхильасэрэ, сыйзэхээсүүбийтэрэр прозэр ары. Шьюегупшыс, сабыир чэум шхъэрыпльимэ ылъэгүүрэ дунаир ары гүнэнчьеу кышыхырэр. Нахь зыкызынэтийкэ къоджэ урамымкэ еплъихышь, къызэрэцхьоу зэрэштыгъэм фэмыдэу, ар зэрэнхы инир кыгурэо. Лъыклатэ къэс члэпльипэм щыэ дунаим нэсынэу фежье. Сэри сидунээлъэгүүкэ зызериужыгъэр аш фэдэ горэштын. Сыкызыихэкыгъэ лъэпкым инеущырэ мафэ зыфэдэштим сэгъумэкы. Сыд фэдэшта ар, блэкыгъэм щыщэу сыда аш пхымэ хъуштэр? Мы зызыихъожырэ дунаим тыхэмыхыкокэжынным пае сыда тшэн фаер? Тыбзэ сыйдэуштэу къетуухумэшта, тишэн-хабзахар таштара къизателгэнажьштуя?

Гукіэ зэбгъэзэфэй аа фэдэс гупши-
сэмэ джэуап зэу пфятыжыищтэп. Аш-
пае гъашл къебгъэшлэн, къебгъэшлагъэ-
ми уфепльэккыжыищью уштын фае.
Адыгэ литературам лъэхъоэш фэхъугъэ-
хэр ары лъэныкьюзыздагъэзштимкээ
зыпашхъэ упчлабэ къиуцогъаяэр. Ахэм
джэуап къызыфагъотьыгээ юфыгъохэм
нени якъашлээ икъын эл

— Исхъакъ, мы аужырэ ильес тюктым о нахъ узрашиэрэр тарихъ лъансэ зи! Э тхыгъэхэр зикъэлмыйн къытыктыгъэ тхэ-клюшхок! Э ары. «Совет лъехъаным зыдиштыз э исэүгъэ, ар шы-

*мыІэжь зэхъум зыкъызэридзэ-
кыжсыгъ, тарихъти, лъепкъ-
ти, къупишъети ыло хъужсы-
гъэ» алоу зэхэсэхы. Ар шыпкъеу
ольыта?*

— 1945-рэ ильэсүм ич्यэпьюгы маззкомсомолым сыхахьи, Совет хабзэрш щэлэфэ ар кызынфэджэрэ дунэе гупши-сакэм дэгзгаштэу сыйшыагь. Ар зэфагтъэм, штынкъагьэм, зэфэдэнгыгъэм ятельхъэу зэрэщтыр сшошь хууцтыгъэ. Ау идеологиеми синэ кышхъэригъа-хульюу сицтыкэ зыригъэхъожыгъэп. Сыд фэдэрэ идеологии гүуни шапхьи-илэх. Литературэм игугуу пшыны, аш-нофыр гъашэгъонзу кыштэклокы. Партии, Лениним, социалистическе псэү-кэм афэгъэхыгъэу сэ усэ заулэ синэ. Нахыыбэ пфэтхыхыттэп, тхэным хэлъястэури аш кыххэпллытэмэ. Егъэлтиягъэ гуцшык мэхъу.

Укызыяшкылгыэ лъэпкымъ угу фэмүузам мэ утхэшүүтэп. Узэрыйхэрэр ныдэль фыбзэмэ, а узэрыйгүпшийн бзэр арь ащ идунай зэрээхапшыэрэ. Ар зэхэм мишлагъэмэ, ащ кыбытырэ постэуропкырымыкылгыэмэ, сыйд фэдэрэ идеологияи кыкын щылэп. Усэхэм ар наах тьшэшү аацызэхэоштэ — плонэу узыфаер цыфыгум нэмисмэ, къэмыхыз эр ежье тежыреу мэктодыжы. Сэ ялыеу зыкыс тьшыхужьырэп, ар пасэу кызыгурьыгайг стихиагъэм игугуу сыйгъэшь кытезгъээ зэжкыгъэп. Ау сэ зыкызызэздээкыгъэу сымыусыгъэ е сыйзитемытхыхаагъэ горээ джырэ щылактэм зыдэсшызэ, къэсштада гъэу сфеюштэп. Адыгэхэм тшхъэ кызырыкыгъэ лъэпкыгъэкыдым фэгъэхыгъээ усэхэу тигуузхэмрэ тигумэкхэмрэ кызыщысчутэхэрэр сицэх. Гъэштэгъонырэхэр кызыэрхаяутгъээр, цензурэм зэрэбэлигъэкыгъэхэр ары.

Сятэжъ ихъакіәшт иигүгуу къылфес-
шыгъ. А хъакіәщим щызэйкіәрэ лыжъ-
хэм Уарп псыжъо мый къышыкъугъ, Феда-
дэжъ мый щыреклокыгъ, Тюлсанпіл дэжъ-
щылпсэухэрэм ашъхъэ къырыкыуагъэр-
мыры, адигэхэр хэкум мыйц фэдэу раз-
фыгътэх алоэз, джаур зэожъым къыздид-
хыгътэх тхъамыкылагъхэм афэгъэхыгътэ-
хъэбарьхэр зэхэсхы зэхъум синыхъж-
ильэсий — пшым итыгъ. А тхъамыкылагъо-
хэр лъепкъым ынэгу зыкілкыгъэмрэ-
ахэр къялотэжъэу зызэхэсхыгъэмрэ азы-
фагу къыздэфгъэшко щылагъэп — утыныр-
джыри гүушьыгъагъэп. Ащ нэмыхъкы-
тикъуаджэ шыщ цыфышко горэ Истам-

булакло тьюгъо мыгъожъым төүцогъагъа
мыдкэ къенэгэе иахылынхэр аш икъэбар
амышшэу гумэкъыщтыгъэх. Шыыпкъэ
«Мыхэр зэхэхгыгъэхэми умыуат», —
кызысаоцтыгъ нахыжъхэм. Ар кызыз-
хекъирэри кыбгурлыону щытыгъ. Ау-
хажэр унэгу күекъигъэхэу, усэкло-тхаклоу
сызплаттэжьеу сыйдэущтэу ахэм уатемыт-
хыханы, хъэтэпэмых пышынхи? Сэргээ-
ар мыхьун горэу щытыгъ. Аужырэ ро-
манэу стхыгъэм, «Зэман чыжъэм иджэр-
пэджэжжыкъ» сыйзеджагъэм, а гукъэкъыжъ-
хэр кыныстхыхагъэх, джаар зэожыр-
пльэпкэ тарихыр зэрэщтигъ сигъашш-
хашагъа зарахуульгар.

Зы щысэ къесхы сшойгыу. Романэу «Мыжъошхъалыр» зыстыгыттар ар къызыдекігъе ильесыр араБ. Тильепкэ зэрэдунау щизытэкъухъэгъе, мыжъошхъалым фэдэу зыхъаджыгъе ильесишьз заор ары ар зыфэгъэхъыгъэр. Ар стхыхъум Москва сыйдэссыгъ, Адыгэ хэкумсыриллыкю СССР-м и Апшъэрэ Совет сыхатыгъ Романыр ильеситура ныкъо.

рэкэ шъэфэу стхыгъэ. Ар къысфытезы дзэрэ бзыльфыгъэм дэжь зы Іспэрытхыятлонэрэр къуаджэм дэс сшынахыхиж дэжь щызгъэтыльыштыгъэх. Сэ а Ioфы мырэущтэу сеплыштыгъ: къызыхэкыгъ лъэпкъым итарихъ щыщ Ioфыгъо гор къыштэу темытхыхъбан зы тхаклу фитэе. Ар къыдэмыкъыштми, ытхэу зэригъэты лъэкын фае. Къэвшэнэу щытэп, дунай им зызэблихъузэ игъо къесмэ, къыдэм къынки хъун.

Романэу «Мыжъошъялым» къыкылъыкluаягъэх «Бзыикъо зау», «Хъян-Джэрий», «Гъэритгу», «Джасус», «Айщет», «Рэдэд», «Адыгэхэр», «Рафыгъэхэр», «КъоқылпIэмрэ КъохъапIэмрэ», «Земачыжъэм иджэрпэдджэжь» зыфилохэрэвикли нэмыйкIхэр.

Хэгээгү зэошхори тарихын лыгжэчтэй зау хэхьагь. Романхэу «Цыфыр түүхийн къэхъурэп», «Альяэрэм ежэжхэрэп» «Шу ши, псым хадз» зыфилохэрэр нахь пасэу дунаим къытхэхьагьэх. Урыс, сондог ветскэ тхаклохэм ятхыгжэхэр къызыщын дэкъирэ тхиль тедзэлэц цыклю «Современник» зыфиорэр Москва дэтыгь. Альяэрэм къызызээуахыкээм апэрэ тхыльтэу къытхэхьагьэхэр Михаил Шолоховын «Константин Симоновын» яягъэх, ящээ нэрэр сэссяягь. Үпэкхээ фэдэ къыхэмэе къытхэу, епцыжъяклохэм ялоф льэпкъын бэ литературам къызызын этигъэр сэргээв. Романхэу «Цыфыр түүхийн къэхъурэп» зыфиорэм зеджэхэ нэүж «А яофыгжээ» литературам апэу къыхээзыльхэхьагьэр хэдийн шыула, Валентин Распутиныр ара, хяа ми Мэшбэшэ Исхъякъа?» — алоти къэхъурэпийн улчэштыгъэх. Распутиным итхыгъэ дунаим къызытхэхьагьэр сэссыем үпэкхээ урысыбзэкхээ ары. Хэдийн епцыжъягъэхээ ялоф ильсэйтлийкэ нахь пасэу адигэ литературам адигабзэкхээ къызысчэтигъягь..

— *Адыгэхэм яицыIакIи, язэх-тыкIи уироманхэм дэхэ дэдэу къаҳэицы. Ар тызыхэнсэукIырэзы Iофыгъу, икъэIотэн къинеу пылтыр тарихым ишъыпкъэ зэкIэлтыгъэкIожыным фэдэн.*
«Тарихъ роман» зыпIокIе, архи вышихо зэпырыгъэзэн, зыпльты-хъакIоу тихэку ѢыIагъэхэм ятхыгъабэ кIэбджыкIыжын фаеу мэхъу. Уитхыгъэхэр та-рихым ишъыпкъэ сид фэдизеу нэблагъэхэу къипишихъура?

— Титарих тызэрэлтыысыре, тызэрэшыгъозэ шағын щымышыу кызызэрэтхъя гъэр хэткىи шъефэп. Йорыбыатеу зэхээтэхъягъэхэм тыгу къагъэбыйсрыыщтыгт тятэжкъхэм жеклэпэ нэпсэурагъэхыгъээтишлэж хэлтыыгь. Ау къэхүгъэхэм хэшигъык хъатэ афытилағъэп — архивхэя яклоңгыгаеу щытыгь, блэкыгь заасан фэгъэхыгъэу къыдагъэкыгьэ тхыльхээ ухъумэпэ зэфэшыгъэхэм цыиф атыраа мыйгапльэу члэлтыыгъэх. Заом зэрежжэхэрэми уйгэгъуащэштыгь. «Кавказ заасан ильхэхъан» зыплокэ, ор-орэу узээзожжын гъэ фэдээ зы бэлахь горэ нэгум къычлэуцоштыгь. «Пцым лъакъо клэтеп зэралоу, ууштэфынри шыныкъэр умын ioniри зэфэд. Тэ шыныкъэр тызкылтъя хъурэр Iэр дгъэсисэу, «къытешшүшшада гъэр шьотшлэжьышт» тлоу урамын тыккытхъанэу арэп. Ар зыфатшлэрэх хэукунонгъэхэр дгъэтэрэзыхынхэм къытклэхьошт ныбжыкэхэр къэтуухьуманхам пай.

Лъэпкъ литературам тарихыр зылтээс шыыпкъэр ыкын тхаклом кыгышынра шыыпкъэр ылозэ зэтыереутыхэшь, түми тарыгъозэн фай. Шунэгу кычылэжъугъэуу: цыфым шыор къемыштэклигъэмэ икъупшыхъэхэр зэрэйгъышъущтах, лэпкъ-лэпкъ пышыкылтур зэдьи-клемыкимэ цыфыр тэрэзэу щылэшьущта? Литературэри джащ фэд: тхаклом игузэхашлэхэм ар тыдэ нэс зыдащшьущтыр зээзыпхырэ купкъ имылэмэ? Дунаир зэрэдахэри, цыфхэм яшэнхэр зэрэзэфэмыдэхэри къэплошьущт, ау ар гъашлэм хэмгъяшагъэмэ, къехъугъэ горэм емыпхыгъэмэ, сыйд фэдэ хъалэмэта къып-фэлтэцтыр? Тарихъ романхэм ятхын сзызифеъжъэм, архивыбэмэ сащылтыхъун фаеу хъульэ. Нахыыбэр зытхыгъэр ежь урысхэр ары, оррэ сэрырэ тыкъызыхэклигъэ лъэпкъым зыгорэ атхышуунэу щытгыгъэми, ар ялофыгъэп. Заухумэжъын, бинир заом кыргагъэлын, топы-щэхэм зэклагъэстырэ машлом бинир хаашыжъын фэягъэ.

«Мыжъошхъалыр» стхы зэхъум СССР-м и Ашпъэрэ Совет сызэрэхэтгэйм ишүугээ къекууга. Депутатыц!эм амал къыситыг цыфыбэмэ амьльэгтүгээ архивхэм сахэпплээнэу, зэмыйджэгтэхэ тхыльхэр ухуумаплэхэм къащыгзотынэу. Бжээ къэпчыгъэм фэдэу а пстэуми сшхъэ къагъажьоштыгъ, ау ахэр зэкэ сищык!эгъагъэх. Нэе-псыеу ахэм къахэстхык!ыштыгъ, амал щы!э зыхъук!э сурэт тырязгъэхыштыгъ, къытезгъээжызы сяджэштыгъ. Романэу «Мыжъошхъальм» тарихь шапхъэу хэслхъагъэр къинк!э зээгъэуулыгъ. Дунаир нахь фит зэхъуж нэуж ары адэс ситхыгъэхэм ащызгъэфедэгтээ тарихь шапхъэхэр нахь къэгъотыгъштуу къызысифэхуугъэр. Ау сигузэхаш!эхэр зык!и тарихьым ишынкъэ ык!ыу сышыгъэхэп. Ащ сытемык!ыным сыпылтыгъ. Тарихыр зыльэпсэ романхэм шынпкъэр процент 90-м щанэсэ сюмэ, егъэллягъэ хъущтэп.

— Исхъакъ, ныбжъык! Эхэм сый япто пиштагъуа?

— Уиупчэ иджәуап кіәкі дәд. Зигугыпшырың ныбжықіләхәм садәмыйгүшіләу, зыгорәкілә зафәсымыгъазәу зықың къынхәкіләгъәп. Сә гъогоу къескүлгъәр сүгүйонжыгъәу сәгүгъә. Ситхыгъәхәр зәфәхъысыжыгъәу тхыль 25-рә хъоу бәмыйшіләу къыдәкіләгъәх. Гупшиысәу, хъопсанапләу, гүгъапләу силағъәхәр ахәм къащыбъотышуыштык. Сә нахь шъхъаләу сыйзыптылтыгъәр адыгәхәр цыф нәсәу къәзгъельзәнхәр ары. Ар къыздәхъуугъәмә, синастып. Сә джыри сэтхә, упчабәмә яджәуапхәм салъәхъу. Ныбжықіләхәр мышыныхәу, яхъопсә жъуагъом ыужитәу клонхәу сыйфай. Тызыхәт дунаир цыкылү хъугъә, псынкіләу укызыэрәгъоты, нахь псынкіләжъеуи узәлләзәсы. Ау псынкіләу клоң дунаим тымыгъотыжыныңеу ықың талъымыләссыжыныңеу тшүағъәкло-дыхәрәм ащищ лъәпкынышхъәр, тинидэлльфыбзә, тихабзә. Ахәр зыухъумән, ахәм афәсакын фәар ныбжықіләхәр ары. Дунәе хъаләмәтәбәмә аපә ахәр зеритхәр ныбжықіләхәм къагурлыонену сыйфай. Джырә дунаим илашәр шәннигъәр арышь, адыгабзәмәр лъәпкь тарихъымрә лашәу зәрахъанену, лъәпкь гъашіләр къаіетышүнену, зәтырайтәгъенену ахәм сафәльяло.

*Дэгүүшүүлэгчээр ТАБЫШЬ Мурат.
Гъэзэтэү «Адыгэ псальэм»
шлэнгъэмкээ иобозреватель.*

Сомэ миллион 96-м ехъу пэIуагъэхъащт

«Гу-лынтифэ узхэм апэуцужыгъэнэр» зыфиорэ шьолтыр проектым игъэцэктэн сомэ миллион 96-м ехъу Адыгейм щыпэуагъэхъанэу агэ-нафэ.

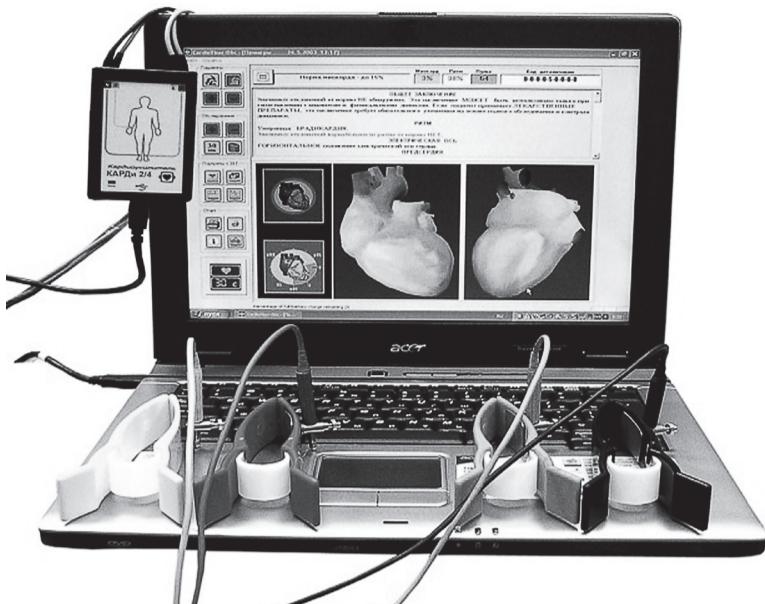
Аш щыщэу миллион 53-м ехъурэмкээ медицинэ организациехэр зэтырагъэпсихащых, инсульт, инфаркт зилахъэхэм, джащ фэдээр зыгу операции ашыгъэхэм ящыкэгъэшт іззэгүү уухэр ашэфыщых миллион 42-м ехъурэмкээ.

— 2022-рэ ильэсэм проекту «Гу-лынтифэ узхэм апэуцужыгъэнэр» зыфиорэм хахъеу лынтифэ узхэм зыщягъэхэрэ

гупчэхэу Адыгэ республикэ клиническэ сымэджэшым, Мыекъопэ къэлэ клиническэ сымэджэшым ыкы К. М. Батмэным ыцэ зыхыре Адыгэхъэлэ межрайон сымэджэшым ахэтхэр зэтырагъэпсихащых. Гу-лынтифэ узхэм апэуцужыгъэнэр 2022-рэ ильэсэм зэкэмки сомэ миллион 86,5-рэ пэIуагъэхъан гухэльшил, — къеты АР-м псауныгъэр

къэуухъумэгъэнимкэ и Министерствэ ипресс-къулыкьу.

«Шьолтыр проектыр республикэм щыпсэухэрэм игъом ыкы зэрицыкагъэм тетэу кардиологическэ Іэлыгъэту тафахъуным ыкы операцье ужым ахэм япсауныгъэ икьюу зэтегъэуцожыгъэнэр фэорышэшт», — elo Адыгэ республикэ клиническэ сымэджэшым иврач шхъялэу Чэуж Нателлэ.

Хэдзынхэм япэгъокIэу

Тишьыпкъэу зыфэдгъэхъазырын фae

Бэдээгүйм и 27-м АР-м и Общественнэ Совет зэхэсыгъо илагь. Хэдзынхэу мы ильэсэм ионыгъо мазэ клоштхэм алышпльэшт общественнэ штабынрэ политическэ партиехэм якутамэхэмрэ тоф зэрээдашэштүм аш щитегушыагъэх.

Зэхэсыгъом хэлэжьагъэх АР-м и Общественнэ палатэ и Тхьаматэ Устэ Русслан, аш игуадзэхэу Барцо Тимур, Анна Крюковар, Общественнэ палатэм шьедэкыж зыхыре исекретарэу Щыкъэ Раситэ, Общественнэ палатэм хэтэу Бзэджэхъяко Абрек, партиеу «Единэ Россиием» и ЧыпIэгъэцэктэх комитет илашэу АфэшIэгъо Рэмэзан, шьолтыр гъэлжэшэнимкэ Гупчэм илашэу Къоджэшээ Казбек ыкы нэмийкхэр.

Зэхэсыгъор къызэуихыгь Общественнэ палатэм и Тхьа-

матэ ыкы мы ильэсэм щи-шт хэдзынхэр адрэхэм лъэшэу зэрятекырэр, тофхъабзэм ильяпльаклохэм анаэ зытыра-гъэтин фаехэр къихигъэшт.

Нэужум къэгушыагъ Общественнэ палатэм шьедэкыж зыхыре исекретарэу Щыкъэ Раситэ. Аш хэдзынхэм язэхэ-щэнкэ опыт гъэнэфагъэ иI, блэкыгъэ хэдзынхами, УФ-м и Конституции зэхъокынгъэхэр фашыхи, ахэмкэ цыифхэм ама-къэхэр атынхэ зэхъуми тофхъабзэм лъяпльэгъэнимкэ Общественнэ штабын иоффхэм чанэу ахэлэжьагь. Аш ипсалъэ

бууж зэхэсыгъом хэлажьэхэрэм улчэхэр къатыгъэх, яшшошхэр къыраотыкыгъэх. Гуши-лээм пае, цыифэу иунэ исеу ымакъэ ытынэу ылии зязыгъэ-тхыгъэр хэдзыпIэ чыпIэм къэ-клониш, бирсыр ышын ыльэ-къишт. Аш фэдэ зыхыкэ сыда лъяпльаклохэм ашэн фаер?

Щынэгъончъэу хэдзынхэр зэхэшгэхэнхэм мэхъанэшхо иI. Видеольяпльэнхэр хэдзыпIэ чыпIэ пэпчь ашызэхашэштых. Ау сыда камерэм къыридзэн фаер, сыда къыридзэ мыху-штыр? Хэдзынхэм алышпльэштхэм ягъэджэн тоф зэрэкэрэм

клохэм янахыбэр гъэсэнгъэм исистемэ иоффыших. Всерос-сийскэ партиеу «Партия Роста» зыфиорэм и ЧыпIэ къутамэ илашэу Зэфэс Владислав зэрильягъэмкэ, блэкыгъэ хэдзынхэм лъяпльэкIагъэхэр къэгъенжьыгъэнхэ фае.

Партиеу «Единэ Россиием» и ЧыпIэ гъэцэктэх комитет илашэу АфэшIэгъо Рэмэзан улчээ пчагъэмэ яджэуапхэр къаритыжыгь. Хэдзынхэр къызэрыклохэу зэрэшмытыштхэр, зиягъэ къэзигъакло зышлонгъохэр щынэнхэ зэрильякышт, лэкыг хэгъэгүхэм хэдзынхэм лъяшэу анаэ къазэраратетыр къыуагь.

Общественнэ палатэм и Тхьаматэ игуадзэу Аннэ Крюковар къызэриуагъэмкэ, Конституцием пае цыифхэм амакъэ аты зэхъум, зэкIэри тызэ-къотыгь. Джи тофыр нэмийк, арышь, аш нахь тишигъэлэу тишигъэлээн фаеу къыуагь.

СИХЬУ Гошнагыу.

Чыигаер къэуухъумэгъэним фэшI

Чыигаем зээрарышо езыхыре пхъацIэм пэшүеуклон зыльэкышт щэнаутхэм яушэтынкэ Адыгейм тофхъэбээ гъэнэфагъэхэр щызэрахъэх.

Адыгэ Республикэм мэхэмкээ и Гъэлжэригъэмкэ, Мыекъопэ лесничествэм къыхиубытэрэ Курдэжыпс мэзым къыщыкъыхэрэ обработкэ ашыгъэх. Мэзхэм якъэухумэнкэ специалистхэм Гъозэрыпльэ лесничествэм щыщ гектар 645-рэ фэдизым къыщыкъыре чыигаехэм язытэх хэдээхадээу бэдээгүйм аупльэкIугь.

Губгю тофшэнхэу дгээцэлкагъэхэм къызэргээлэгъягъэмкэ, чыигхэр къызщыкъыхэрэ чыпIэм елтыгъэу язытэх, зэрарэу ахыгъэри зэтекы, — къыщауагь Адыгэ Республиком и ЦЗЛ.

Шыгуу къэдгээкыжын: Адыгейм имэзхэм чыигаер къаигъэ зышигъэе пхъацIэр 2016-рэ ильэсээр ары къазыхэхъагъэр ыкы зэрар зэрихырэр нахыбэр хъузэ лъякIутэ.

Адыгэ Республика хэдзынхэмкіэ и Гупчэ комиссие иунашъу

ПчыхъакІэ Азэмат Кимэ ыкъор
Красногвардейскэ ыкъи Теуцожь районхэмкіэ
зы мандат зиѣ хэдзыпІэ коуу N 7-мкіэ
Адыгэ Республикам и Къэралыгъо Совет — Хасэм
идепутатынымкіэ кандидатэу тхыгъэным ехъыллагъ

Урысые политикэ партиеу «Единэ Россием» и Адыгэ шьольыр къутамэ Пчыхъакіэ Азэмат Кимэ ыкъор Красногвардейскэ ыкъи Теуцожъ районхэмкіэ зы мандат зиэ хэдзыпІэ коеу N 7-мкіэ Адыгэ Республикаем и Къэралыгъо Совет — Хасэм идепутатынымкіэ кандидатэу къыззеригъэльгъоъ шыкіэр Адыгэ Республикаем и Законэу N 351-р зытетэу «Адыгэ Республикаем и Къэралыгъо Совет — Хасэм идепутатхэм яхэдзын ехыллагъ» зыфилоу 2005-рэ ильясым шышхъэум и 4-м къыдэкыгъэм ия 25-рэ, 44-рэ статьяхэм зерадиштэрэр зеупльэкіум ыуж Адыгэ Республикаем хэдзынхэмкіэ и Гупчэ комиссие **унашъо ышыгъ:**

1. ПчыхъакІэ Азэмат Кимэ ыкъор, 1975-рэ ильэсүм къехъуѓэр, Урысые политикэ партиеу «Единой России» и Адыгэ шьольтиры къутамэ Красногвардейскэ ыкъи Теуцожъ районхэмкэ зы мандат зилэ хэдзыпэ коену N 7-мкэ Адыгэ Республика и Къералыгъ Совет — Хасэм идепутатынымкэ кандидатура къыгъельз-гъуагъэр 2021-рэ ильэсүм бэдзэогъум и 26-м сыйхатыр 16.05-м тхыгъэнэу.
 2. А. К. ПчыхъакІэм зэратхыгъэр къэзыушыхъатырэ тхылтыр етыгъэнэу.
 3. Мы унашъор Красногвардейскэ районым хэдзынхэмкэ ичыпэ комиссие лекіэгъэхъягъэнэу.
 4. Мы унашъор республикэ гъэзетхэу «Советскэ Адыгеимрэ» «Адыгэ макъэм-рэ» къыхягъятугъянэу.

**Адыгэ Республикаем хэдзынхэмкээ и Гупчэ комиссие и Тхъаматэу
Н. А. СЭМЭГҮ**

Адыгэ Республикаем хэдзынхэмкээ и Гупчэ комиссие исекретарэу
Ф. З. ХЫАЛШААЛИ

къ. Мыекъапэ,
бэдзэогъум и 26-рэ, 2021-рэ ильэс
113/499-7

Адыгэ Республика хэдзынхэмкїэ и Гупчэ комиссие иунашъу

Митронов Вадим Константин ыкъор
Красногвардейскэ районымкэ
зы мандат зиэ хэдзыпэ коу N 6-мкэ
Адыгэ Республикаэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм
идепутатынымкэ кандидатэу тхыгъэным ехыллагъ

Политикэ партиеу ЛДПР-м — Урысыем и Либеральнэ-демократическэ партие и Адыгэ шьольъыр къутамэ Митронов Вадим Константин ыкъор Красногвардейскэ районымкэ зы мандат зилэ хэдзыгпэ коу N 6-мкэ Адыгэ Республикаем и Къэралыгъо Совет — Хасэм идепутатынымкэ кандидатеу къызэригъельгъоъз шыкэр Адыгэ Республикаем и Законэу N 351-р зытетэу «Адыгэ Республикаем и Къэралыгъо Совет — Хасэм идепутатхэм яхэдзын ехылпагъ» зыфилоу 2005-рэйильэсым шышхъэум и 4-м къыдэкыгъэм ия 25-рэ, 44-рэ статьяхэм зэрадиштэрээр зеупльэкүум ыуж Адыгэ Республикаем хэдзынхэмкэ и Гупчэ комиссие унашъо ышыгъ:

1. Митронов Вадим Константин ыкъор, 1976-рэ ильясым къехъугъэр, политиkey
партиеу ЛДПР-м — Урысыем и Либеральнэ-демократическэ партие и Адыгэ
шьольыр къутамэ Красногвардейскэ районымкэ зы мандат зилэ хэдзып!э коеу
N 6-мкэ Адыгэ Республикаэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм идепутатынымкэ
кандидатэу къыгъельэгъуагъэр 2021-рэ ильясым бэдзэөгъум и 26-м сыхватыр
16.15-м тхыгъэнэу.

2. В. К. Митроновым зэратхыгъэр къэзыушыхъатырэ тхылтыр етыгъэнэу.

3. Мы унашьор Красногвардейскэ районым хэдзынхэмкэ ичып!э комиссие
Іекігъэхъэгъэнэу.

4. Мы унашьор республикэ гъэзетхэу «Советскэ Адыгейимрэ» «Адыгэ макъэм-
ре» къыягъаутынану.

**Адыгэ Республика́м хэдзынхэмкэ́ и Гупчэ комиссие и Тхъаматэу
Н. А. СЭМЭГУ**
**Адыгэ Республика́м хэдзынхэмкэ́ и Гупчэ комиссие исекретарэу
Ф. З. ХЬАЦАЦИ**
кь. Мыекъуапэ,
бадзагчум и 26-ра 2021-ра ильяс.

Адыгэ Республика хэдзынхэмкІэ и Гупчэ комиссие иунашъу

Ческидов Игорь Михаил ыкъор
Мыекъопэ районымкэ
зы мандат зиѣ хэдзып|э коу N 17-мкэ
Адыгэ Республика м и Къэралыгъо Совет — Хасэм
идепутатынымкэ кандидатеу тхыгъэним ехыл|агъ

Урысые политиқе партиеу «Единэ Россиям» и Адыгэ шьольыр къутамэ Ческидов Игорь Михаил ыкъор Мыекъопэ районымкэ зы мандат зиэ хэдзыпэ кою N 17-мкэ Адыгэ Республикаем и Къэралыгъо Совет — Хасэм идепутатыннымкэ кандидатеу къызәригъельэгъобъ шыкъэр Адыгэ Республикаем и Законэу N 351-р зытетэу «Адыгэ Республикаем и Къэралыгъо Совет — Хасэм идепутат-хэм яхэдзын ехъылгагъ» зыфию 2005-рэ ильясым шышхъэум и 4-м къыдэкъыгъэм ия 25-рэ, 44-рэ статьяхэм зэрадиштэрэр зеуппъектум ыуж Адыгэ Республикаем хэдзынхэмкэ и Гупчэ комиссие **унашъо ышыгъ:**

- хэдзүнхэмкэй и түгчэ комиссие **унашь ёшыгь**:**

 - Ческидов Игорь Михаил ыкъор, 1963-рэ ильэсийм къэхъугъэр, Урысые политикиэ партиеу «Единэ Россиян» и Адыгэ шольтыр къутамэ Мыекъопэ районымкээ си мандат зиэхэдзыпэ кою N 17-мкэ Адыгэ Республикаэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм идепутатынымкээ кандидатэу кыгъэлъегъуагъэр 2021-рэ ильэсийм бэдзэогъум и 26-м сыхъатыр 16.10-м тхыгъэнэу.
 - И. М. Ческидовым зэратхыгъэр къэзыушыхъатырэ тхылтыр етыгъэнэу.
 - Мы унашьор Мыекъопэ районым хэдзүнхэмкэй ичыпэ комиссие йэклэгъэхъэгъэнэу.
 - Мы унашьор республике гъэзетхэу «Советскэ Адыгеимрэ» «Адыгэ макъэм-ре» къыхягъантыгъэнэу.

Адыгэ Республика́м хэдзынхэмкэ́ и Гупчэ комиссие и Тхъаматэу
Н. А. СОМОГУ

Н. А. СЭМЭГҮ

къ. Мыекъуапэ,
бэдзэогъум и 26-рэ, 2021-рэ ильэс
113/500-7

Адыгэ Республика хэдзынхэмкээ и Гупчэ комиссие иунашъу

Квасневская Дина Евгений ыпхъур
Тэхъутэмыхъо районымкїэ
зы мандат зиэ хэдзыпїэ коу N 20-мкїэ
Адыгэ Республика и Къэралыгъо Совет — Хасэм
идепутатынымкїэ кандидатэу тхыгъэним ехыллагъ

Политикэ партииу ЛДПР-м — Урысыем и Либеральнэ-демократическэ партие и Адыгэ шьольыр къутамэ Квасневская Дина Евгений ыпхур Тэхъутэмыхъо районымкэ зы мандат зиэхэдзыглэ коу N 20-мкэ Адыгэ Республикаем и Къэралыгъо Совет — Хасэм идепутатынымкэ кандидатеу къызэригъялъэгъо шыккээр Адыгэ Республикаем и Законуу N 351-р зытетэу «Адыгэ Республикаем и Къэралыгъо Совет — Хасэм идепутатхэм яхэдзын ехылылагъ» зыфилоу 2005-рэ ильэсым шышхъэлум и 4-м къыдэкыгъэм ия 25-рэ, 44-рэ статьяхэм зэрадиштэрэр зеупльэклум ыуж Адыгэ Республикаем хэдзынхэмкэ и Гупчэ комиссие **унашъо шыгъыгъ:**

1. Квасневская Дина Евгений ыпхъур, 1998-рэ ильэсүм къэхъугъэр, политикэ партиеу ЛДПР-м — Урысыем и Либеральнэ-демократическэ партие и Адыгэ шьольыр къутамэ Тэхъутэмьыкъое районымкэ зы мандат зиэ хэдзыгпэ коу N 20-мкэ Адыгэ Республикаем и Къэралыгъо Совет — Хасэм идепутатынымкэ кандидатеу къыгъэлтэгъуагъэр 2021-рэ ильэсүм бэдзэогъум и 26-м сыхъатыр 16.20-м тхыгъэнэу.
 2. Д. Е. Квасневскойм зэратхыгъэр къэзыушыхъатырэ тхыльыр етыгъэнэу.
 3. Мы унашьор Тэхъутэмьыкъое районым хэдзынхэмкэ ичыгпэ комиссие леклэгъэгъэнэу.
 4. Мы унашьор республикэ гъэзетхэу «Советскэ Адыгейимрэ» «Адыгэ ма-къэмрэ» къыхягъэтугъэнэу.

**Адыгэ Республика́м хэдзынхэмкэ́ и Гупчэ комиссие и Тхъаматэу
Н. А. СЭМЭГУ**
**Адыгэ Республика́м хэдзынхэмкэ́ и Гупчэ комиссие искретарэу
Ф. З. ХЬАЦІАЦІ**

Гъэмэфэ Олимпиадэр

Тиспортсменхэм тагъэгушю

Япониет икаалэу Токио щыкторэ Олимпиадэм Урысыем испортсменхэм дэгьоу зыкыщагъэльягьо.

Тыгъуасэ ехъулэу медалэу чыплем щытыгь. Аш нахь лъагэу дэктюен амали ил.

Анахьэу зигугуу къэпшын

фаер тигимнастхэр ары. Хъульфыгъэхами, бзылфыгъэхами (командэхэмкэ) дышъэр къыхыгь. Аужырэу мыш фэдэ гъехъагьэ зашыгъэр бэшэгъэ дэд.

Тиспортсмен цэрийлохэу Евгений Рыловымрэ Климент Колесниковымрэ есынмыкэ апэрэ ыкчи ятлонэрэ чыплемхэр кыдахыгъэх. Сэшхэмкэ София Поздняковам

дышъэр къыхыгь, Софья Великаяр ятлонэрэ хъувье.

Тхэквондомкэ тихшыпыкыгъэ команда дышъэр медалиту, зытыжын ыкчи джэрэз къыхыгъэх. Мы спорт лъепкыр олимпийскэ джэгунхэм защиагъэхъагъэм щегъэжьа гъэу аш фэдэ къэгъэльэгъон тиспортсменхэм ялагъэп. Щэрионымки тиспортсменхэм медальхэр яхэх.

Бэнэнымкэ, боксымкэ, есынымкэ, гимнастикэмкэ, атлетикэ пысынкэмкэ, нэмыхэмкэ спортсменхэр джыри зэнэхъокуущих. Урысыем ихэшыпыкыгъэ команда Олимпиадэр дэгүү дэдэу ригъэхъагъэш, арэущтэу лъигъэкотэнэу тыщегугы.

Олимпийскэ джэгунхэм ашыткыагъэхэм афэгушуагь Урысыем и Президентэу Владимир Путинир.

Дунэе фестивалым илауреат

А I-рэ Дунэе театральнэ фестивалэу «Чеховын иурам» зыфиорэм икэуухэр Таганрог щызэфахысыжыгъэх.

Мыекууапэ дэт Урыс театрэр А. С. Пушкиным ыцэ зыхырэр апэрэу Таганрог щылагъ, Адыгэ Республикаим искуствэхэмкэ изаслуженне юфышэшхоу Николай Иванченкэм ыгъеуцугъэ спектаклэу «Предложение» зыфиорэмкэ фестивалыр къызэуахыгъ. Еплыгъэхами, экспертихами спектаклэр агу ри-

хыгъ, осэшхо къыфашыгъ. Адыгэ Республикаим культурэмкэ и Министерствэ къызэртигъэмкэ, А. С. Пушкиним ыцэ зыхырэ Урыс театрэр лъэнхыкоу «Актер куп анахь дэгүү» зыфиорэмкэ фестивалым илауреат хъугъэ. Чеховын исэмэркъеу дахэ актерхэм Iэпэлэсэнэгъэ ахэлъэу спектаклэм къышатыгъэу,

водевилыр къадэхъугъэу экспертихэм альтигъ.

Спектаклэм актериш хэлэжьа гъэр – Адыгэ Республикаим изаслуженне артистэу Владимир Ивановыр, Адыгэ Республикаим изаслуженне артисткэу Татьяна Виноградовар, артистэу Тимофей Кириченкэр.

Фестивалым иаужырэ мафэ

театральнэ критик цэрийоу, фестивалэу «Золотая маска» и экспертиу Веря Сердечнэр зипэшэ жюриим А. С. Пушкиним ыцэ зыхырэ Урыс театром наградэр кыритьжыгъ.

ГъэцэкIэжынхэм адакюу

Адыгейим къэкторэ хъакэхэм янахыбэм зызщагъэпсэфынэу къыхахырэр Мыекъопэ районим икъушхъэхэр ары. Аш къыхэкыкэ мы чыплем еклюрэ гъогухэм ыкчи зеклон инфраструктурэм язытет шапхъэхэм адиштэним республикэм ипащэхэм мэхъанэшхо раты.

Адыгейим социальнэ-экономикэ хэхъоныгъэ шыным ипрограммэ игъецкээн ишүагъэкэ Лэгъо-Накъэ еклюрэ гъогур агъецкэжын. Непэрэ мафэм ехъулэу юфшэнхэр ыклем фэклигъэх. Адыгейим и Лышхъэу Къумпыыл Мурат ишшэрилькэ гъогу дэхыгъохэр, цыфхэм зызщагъэпсэфын альэкыщт плошадкэхэр агъэпсих.

Шыгуу къэдгэкъижын, 2021-рэ ильэсийн ыклем нэс гъогу километрэ 11-м ехъу агъецкэжын, плошадкэхэр агъэпсийн ыкчи гъогум метри 2-кэ зырагъэушомбгүүнүүш, ящэнэрэ категориом клајхъан фае.

Гъогухэм ягъэкIэжын даклю инфраструктурэм, зеклоним зэрэпсаоу хэхъоныгъэ зэрашырэм ишүагъэкэ республикэм зызщагъэпсэфынэу къаклохэрэм япчагъэ хэвшыкIэу хэхъо. А юфшэнхэр Адыгейим ипащэхэм тапэки лъагъэкотэшт, ашкэ федеральнэ гупчэр Iэпэлэгъу къафэхъу.

**Зэхэзыщагъэр
ыкчи къыдэзыгъэ
тъэкIырэр:**
Адыгэ Республикаим лъепкь Иофхэмкэ, Икъыб къэралхэм ашыпсэурэ тильэпкээгъухэм адьрягэ зэхъынгъэхэмкэ ыкчи къэбар жуугъэм иамалхэмкэ и Комитет

Адресыр:
ур. Крестьянскэр, 236

Редакциер зыдэшиЭр:
385000,
къ. Мыекууапэ,
ур. Первомайскэр,
197.

Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79,
Редакцием авторхэм къайхырэр А4-кэ заджэхэрэ тхъапхэу зипчъагъэкэ 5-м емыхъухэрэр ары. Сатырхэм азыфагу 1,5-рэ дэлтээ, шрифтыр 12-м нахи цыкунэу Ѣытэп. Мы шапхъэхэм адимыштэрэ тхыгъэхэр редакцием зэкIегъэжохых.

E-mail: adyvoice@mail.ru

Зыщаушихъятыгъэр:
Урысые Федерацием хэутын Иофхэмкэ, телерадиокъэтынхэмкэ ыкчи зэлты-ІэсикIэ амалхэмкэ и Министерствэ и Темир-Кавказ чыпэ гъэорышапл, зэраушыхъятыгъэ номерыр
ПИ №ТУ23-00916

Зыщаутигъэр
ОАО-у «Полиграф-ЮГ»,
385000,
къ. Мыекууапэ,
ур. Пионерскэр,
268

**ЗэкIэмкИ
пчагъэр
4360**
Индексхэр
П 4326
П 3816
Зак. 1498

Хэутынным узцыкIэтхэнэу Ѣытэп
уахътэр
Сыхьатыр
18.00

Зыщаушихъятыгъэх
уахътэр
Сыхьатыр
18.00

Редактор
шхъяГэр
**Дэрбэ
Т. И.**

ПишидэкIыж
зыхъырэ
секретарыр
**ЖакIэмкью
А. З.**